

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om översyn av ramen för krishantering och insättningsgaranti för att bidra till att fullborda bankunionen

(COM(2023) 225 final)

om Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 806/2014 vad gäller åtgärder för tidigt ingripande, villkor för resolution och finansiering av resolutionsåtgärder

(COM(2023) 226 final – 2023/0111(COD))

om Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2014/59/EU vad gäller åtgärder för tidigt ingripande, villkor för resolution och finansiering av resolutionsåtgärder

(COM(2023) 227 final – 2023/0112(COD))

om Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2014/59/EU och förordning (EU) nr 806/2014 vad gäller vissa aspekter av minimikravet för kapitalbas och kvalificerade skulder

(COM(2023) 229 final – 2023/0113(COD))

(2023/C 349/24)

Föredragande: **Giuseppe GUERINI**

Medföredragande: **Christophe LEFÈVRE**

Remisser	8.12.2022, skrivelse från Spaniens ministerium för utrikes frågor, Europeiska unionen och samarbetsfrågor Europeiska unionens råd, 23. 6.2023 (COM(2023) 229 final), 11.7.2023 (COM(2023) 226 final), 11.7.2023 (COM(2023) 227 final) Europaparlamentet, 12.6.2023 (COM (2023) 229 final), 10.7.2023 (COM (2023) 226 final och 227 final), Europeiska kommissionen, 2.6.2023 (COM(2023) 225 final)
Rättslig grund	Artiklarna 114 och 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Ansvarig sektion	Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning
Antagande av sektionen	27.6.2023
Antagande vid plenarsessionen	13.7.2023
Plenarsession nr	580
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	175/0/2

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) uppskattar kommissionens övergripande initiativ för att komplettera lagstiftningen om bankkrishantering och insättningsgaranti, eftersom en vidareutveckling av bankunionen är ett viktigt steg för att stärka den europeiska inre marknaden i insättarnas och skattebetalarnas intresse.

1.2 EESK anser att den senaste tidens bankkriser i Förenta staterna visar på vikten av snabbhet när det gäller att begränsa risken för spridning och förlust av investerarnas och insättarnas förtroende, samt behovet av flexibilitet i hanteringen av bankkriser. Den senaste tidens erfarenheter visar också hur viktigt det är att på mycket kort tid ordentligt organisera överföringen av en bank i kris till en annan bank.

1.3 EESK uppskattar att kommissionens förslag utvidgar skyddet av insättningsgarantisystem till att omfatta offentliga myndigheters insättningar, samt att kommissionen verkar för en ökad harmonisering av verktygen för insättningskydd i hela EU. Eftersom tillräckligt finansierade och organiserade insättningsgarantifonder spelar en grundläggande roll kommer den förstärkta harmonisering som kommissionen föreslår säkerligen att vara till nytta.

1.4 EESK noterar att ett av huvudsyftena med kommissionens förslag är att bredda tillämpningsområdet för resolution av banker. EESK förstår till fullo kommissionens strategi, sammanhanget, dess regleringsmässiga logik och de långsiktiga målen.

1.5 Mot bakgrund av den senaste tidens bankkriser pekar EESK på behovet av en pragmatisk och flexibel strategi som bygger på särdragen i de olika aktuella fallen när det gäller i) regleringsstrategin, ii) valet av de effektivaste tillgängliga verktygen, iii) de praktiska konsekvenserna av de åtgärder som vidtas, iv) det nödvändiga samarbetet mellan berörda parter, v) genomförandehastigheten, och vi) typen av finansiella resurser som ska användas för att genomföra de valda krishanteringslösningarna.

1.6 EESK anser att resolution kanske inte alltid är den lämpligaste lösningen för att fullt ut skydda de ekonomiska ekosystem där en bank i kris är verksam. När resolution faktiskt kan visa sig vara dyrare än likvidation bör dessa banker försättas i konkurs.

1.7 EESK håller med kommissionen om att bedömningen av allmänintresset skulle kunna finslipas, genom att man intar en mer transparent och harmoniserad hållning i hela EU. Kommittén är visserligen medveten om att det är mycket svårt för tillsynsmyndigheterna att uppnå balans mellan flexibilitet och förutsägbarhet, men uppmanar medlagstiftarna att finna lösningar som minskar den rättsliga osäkerheten så mycket som möjligt.

1.8 EESK anser att det är nödvändigt att finna en lämplig balans mellan en bättre utformning av "bedömningen av allmänintresset" och proportionaliteten i dess tillämpning i förhållande till små, medelstora och lokala banker. Att bedömningen av allmänintresset utvidgas till att omfatta banker som spelar en viktig roll regionalt lämnar fortfarande visst utrymme för osäkerhet i den nuvarande ramen.

1.9 EESK upprepar att det är viktigt att proportionalitetsprincipen respekteras för att åstadkomma en reglering som är lämplig för att dess mål ska kunna uppnås utan att i alltför hög grad skada små, medelstora och lokala bankers intressen. Proportionalitetsprincipen bör också beaktas när bedömningen av allmänintresset tillämpas, särskilt vad gäller lokala banker, som inte medför någon risk för den finansiella stabiliteten.

1.10 Kommittén inser att bankreglering och reglering av statligt stöd är olika befogenhetsområden, men anser att hela paketet om krishantering och insättningsgaranti bör samordnas ordentligt med den förväntade översynen av 2013 års meddelande om statligt stöd⁽¹⁾ inom banksektorn. Annars finns det en risk för att förslag som kan vara oförenliga med lagstiftningen om statligt stöd genomförs, vilket skulle leda till oförutsägbarhet och rättslig osäkerhet.

1.11 Kommissionen har koncentrerat sig på att förbättra överföringsstrategiverktyget med hjälp av insättningsgarantisystemet med en möjlighet att nå den gemensamma resolutionsfonden, med förbehåll för tillräckliga skyddsåtgärder. Detta skulle kunna vara ett steg mot ett europeiskt insättningsgarantisystem, men ineffektiviteten kommer att kvarstå tills bankunionen är fullbordad, eftersom marknaden fortfarande kommer att vara fragmenterad.

2. Bakgrund och Spaniens remiss till EESK

2.1 Den spanska regeringen begärde ett förberedande yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om förslaget beträffande bankunionen, med särskilt fokus på behovet av att främja en bredare tillämpning av bedömningen av allmänintresset för att inkludera banker, särskilt medelstora och små banker, i det harmoniserade resolutionsförfarandet i händelse av kris.

⁽¹⁾ Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (bankmeddelandet) (EUT C 216, 30.7.2013, s. 1).

2.2 Den 18 april 2023 lade kommissionen fram fyra olika lagstiftningsförslag för att stärka EU:s befintliga ram för krishantering och insättningsgaranti, med fokus på medelstora och mindre banker. ⁽²⁾

2.3 Enligt kommissionen har "[e]rfarenheterna [...] visat att lösningar utanför resolutionsramen har tillämpats på många medelstora och mindre banker i kris" ⁽³⁾. "Ibland har detta inneburit att man använt skattebetalarnas pengar i stället för bankernas interna förlusttäckningskapacitet eller privata, branschfinansierade skyddsnet (insättningsgarantisystem och resolutionsfonder)" ⁽⁴⁾, vilket har haft en stark negativ inverkan på ekonomin och samhällets uppfattning.

2.4 De nya föreslagna reglerna ger därför myndigheterna möjlighet att använda resolution som en viktig del av krishanteringsverktygslådan, och det betonas att resolution kan vara mindre störande än likvidation för kunderna eftersom de behåller tillgången till sina konton och bankens kritiska funktioner bevaras.

2.5 Kommissionens förslag underlättar också användningen av insättningsgarantisystem i krissituationer för att skydda insättare från att behöva bära förluster, när detta är nödvändigt för att undvika spridning till andra banker och en mer utbredd skada för samhällena och ekonomin. Genom att förlita sig på branschfinansierade skyddsnet (såsom insättningsgarantisystem och resolutionsfonder) försöker man i förslaget också bevara skattebetalarnas pengar i händelse av bankkriser.

2.6 Täckningsnivån på 100 000 euro per insättare och bank, i enlighet med direktivet om insättningsgarantisystem, bekräftas för alla berättigade insättare i EU och kommer att utvidgas till att omfatta offentliga organ såsom sjukhus, skolor och kommuner samt till kundmedel som satts in i vissa typer av kundfonder (dvs. av investeringsbolag, betalningsinstitut och e-penninginstitut). Kommissionens förslag syftar också till att harmonisera standarderna för insättarskydd i hela EU.

3. Allmänna kommentarer

3.1 EESK ställer sig bakom målen i de lagstiftningsförslag som kommissionen lagt fram för att förbättra hanteringen av bankkriser och säkerställa ett tillräckligt skydd av banksättningar i händelse av kris.

3.2 EESK uppskattar kommissionens övergripande initiativ för att komplettera lagstiftningen om krishantering och insättningsgaranti, eftersom en förbättring och vidareutveckling av bankunionen är ett mycket viktigt steg för att stärka den europeiska inre marknaden i insättarnas och skattebetalarnas intresse. Att bankunionen fullbordas är dessutom avgörande för att uppnå en verklig ekonomisk och monetär union som kan säkerställa finansiell stabilitet och en sund krishantering vid behov.

3.3 Såsom påpekats i tidigare yttranden ⁽⁵⁾ anser EESK att det är mycket viktigt att stärka den befintliga ramen för krishantering och insättningsgaranti. Detta har tydligt visats av den senaste tidens bankkriser i Förenta staterna och av fallet med Credit Suisse, med omfattande negativa konsekvenser för stabiliteten i banksystemet i Förenta staterna och Schweiz samt för de internationella finansmarknaderna i allmänhet och banksektorn i synnerhet. I EU saknar vi fortfarande en likviditetssäkerhetsmekanism i en resolutionsprocess.

3.4 EESK anser att ovannämnda fall av bankkriser än en gång belyser vikten av snabbhet när det gäller att begränsa skadorna och i synnerhet risken för spridning samt behovet av flexibilitet i hanteringen av bankkriser. Den avgörande rollen av en likviditetssäkerhetsmekanism som täcker omedelbara likviditetsbehov och ger tid för att utveckla en genomförbar resolutionsstrategi har också påvisats.

⁽²⁾ COM(2023) 226 final, COM(2023) 227 final, COM(2023) 228 final och COM(2023) 229 final.

⁽³⁾ Pressmeddelande, 18 april 2023, Europeiska kommissionen.

⁽⁴⁾ Pressmeddelande, 18 april 2023, Europeiska kommissionen.

⁽⁵⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 och direktiv 2014/59/EU vad gäller tillsynsbehandlingen av grupper av globala systemviktiga institut med en resolutionsstrategi med flera ingångspunkter och en metod för den indirekta teckningen av instrument som är kvalificerade för att uppfylla minimikravet för kapitalbas och kvalificerade skulder [COM(2021) 665 final – 2021/0343(COD)] (EUT C 152, 6.4.2022, s. 111), och yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om fullbordande av bankunionen [COM(2017) 592 final] (EUT C 237, 6.7.2018, s. 46).

3.5 EESK anser att den senaste tidens erfarenheter också visar hur viktigt det är att på mycket kort tid ordentligt organisera överföringen av en bank i kris till en annan bank. Det är därför viktigt att se till att regelverket ger rätt förutsättningar för sådana överföringar, eftersom de måste äga rum utan de vanliga förfarandena för tillbörlig aktsamhet och transaktionens konsekvenser är enorma och osäkra. De hittillsvarande erfarenheterna har dessutom visat att det finns ett behov av en allmän specialordning när en bank som genomgår resolution förvärvas, vilket underlättar bankens integration i den nya gruppen på effektivast möjliga sätt.

3.6 Integreringen och förvaltningen av en bank som försatts i resolution är en komplex process, och regleringsåtgärderna och kraven måste rationaliseras. De olika berörda myndigheterna bör på lämpligt sätt kunna samordna sina respektive roller inom regleringsprocesserna eller i de påskyndade förfarandena för godkännande av krishanteringsåtgärder. Dessutom är det mycket viktigt att se till att sådana överföringar också kan ske över gränserna i EU när så är nödvändigt.

3.7 EESK uppskattar att kommissionen utvidgar skyddet av insättningsgarantisystem till att omfatta offentliga myndigheters insättningar, samt att den verkar för en ökad harmonisering av verktygen för insättningskydd i hela EU. Genom att skydda både privata och offentliga sparare och icke-professionella insättare i händelse av en bankkonkurs minimerar en insättningsgaranti risken för insättningsflykt och minskar risken för spridning. EESK anser att denna insättningsgaranti i vissa fall bör anpassas för att ta hänsyn till insättare som befinner sig i en bräcklig ekonomisk situation, såsom personer med funktionsnedsättning eller personer med långvariga sjukdomar. Eftersom ordentligt finansierade och organiserade insättningsgarantifonder är av avgörande betydelse, kommer den förstärkta harmonisering som kommissionen föreslår säkerligen att vara till nytta.

3.8 EESK noterar att ett av huvudsyftena med kommissionens förslag är att utvidga tillämpningsområdet för resolution, om denna lösning skulle anses ligga i linje med "allmänintresset". Likvidation kan endast kan äga rum om i) likvidation – på ett effektivare sätt än resolution – kan uppnå de mål som i direktivet om återhämtning och resolution av banker fastställs för resolution, och ii) det inte finns något behov av att använda offentliga medel.

3.9 EESK förstår till fullo kommissionens strategi, dess regleringsmässiga logik och de långsiktiga målen. Samtidigt pekar kommittén på behovet av en pragmatisk strategi – såsom de senaste bankkriserna i Förenta staterna har visat – i fråga om regleringsstrategin, användningen av de effektivaste tillgängliga verktygen, de praktiska konsekvenserna av de åtgärder som vidtas, det nödvändiga samarbetet mellan berörda parter, genomförandehastigheten och slutligen de finansiella resurser som ska användas för att genomföra de valda krishanteringsverktygen.

3.10 EESK anser att resolution kanske inte alltid är den lämpligaste lösningen för att fullt ut skydda de ekonomiska ekosystem där en bank i kris, i synnerhet en liten eller medelstor bank, är verksam. Det är värt att notera att när det gäller små och medelstora banker kan resolution faktiskt visa sig vara dyrare än andra former av ingripanden, särskilt på den – ofta begränsade – lokala nivå där banken är verksam. I detta avseende föreslår EESK att marknadsandelen för medelstora, små och lokala banker utan gränsöverskridande verksamhet skulle kunna utvärderas mot bakgrund av den totala nationella marknadsandelen och inte på regional nivå inom medlemsstaterna.

3.11 Kommittén anser att hela paketet om krishantering och insättningsgaranti bör samordnas ordentligt med den förväntade översynen av 2013 års meddelande om statligt stöd⁽⁶⁾ inom banksektorn, som har bidragit till den rådande oförutsägbarheten när det gäller huruvida resolution bör aktiveras eller inte. Om lagstiftningsförslagen om krishantering och insättningsgaranti antas utan att reglerna för statligt stöd är kända, skulle det kunna innebära att förslag som kan vara oförenliga med lagstiftningen om statligt stöd genomförs.

3.12 Som en allmän kommentar upprepar EESK att det är viktigt att proportionalitetsprincipen respekteras för att åstadkomma en reglering som är lämplig för att dess mål ska kunna uppnås utan att i alltför hög grad skada små, medelstora och lokala bankers intressen. Proportionalitetsprincipen bör också beaktas när bedömningen av allmänintresset tillämpas, särskilt vad gäller lokala banker, som inte medför någon risk för den finansiella stabiliteten.

⁽⁶⁾ Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (bankmeddelandet) (EUT C 216, 30.7.2013, s. 1).

4. Särskilda kommentarer

4.1 EESK håller med kommissionen om att bedömningen av allmänintresset skulle kunna finslipas, med en mer transparent och harmoniserad hållning i hela EU. Kommittén är visserligen medveten om att det är mycket svårt för tillsynsmyndigheterna att uppnå balans mellan flexibilitet och förutsägbarhet, men noterar att de aktuella lagstiftningsförslagen inte helt verkar undanröja det stora utrymme för skönmässig bedömning som tidigare beviljats de berörda myndigheterna, vilket gör att viss rättslig osäkerhet kvarstår.

4.2 EESK anser att det är nödvändigt att finna en lämplig balans mellan en bättre formulering av "kriteriet om allmänintresse" och proportionaliteten i dess tillämpning i förhållande till små och lokala banker. Att bedömningen av allmänintresset utvidgas till att omfatta banker som spelar en viktig roll regionalt gör att viss osäkerhet fortfarande kvarstår i den nuvarande ramen.

4.3 Eftersom tillämpningsområdet för bedömningen av allmänintresset förefaller vara bredare än de tidigare reglernas tillämpningsområde i syfte att inkludera ett bredare spektrum av fall än tidigare, anser EESK att det är mycket viktigt att testet av det minst kostsamma scenariot (dvs. en lägre börda vid förebyggande/alternativa ingripanden från insättningsgarantisystemen jämfört med utbetalning) fungerar effektivt för att säkerställa tillräckligt manöverutrymme när det finns förutsättningar för att förebygga/mildra krisen med hjälp av alternativa resolutionsverktyg.

4.4 EESK framhåller den osäkerhet som lagstiftningsförslagen ger upphov till när det gäller fördelningen av befogenheter, särskilt beträffande hur befogenheter och ansvarsområden kommer att fördelas mellan de nationella och europeiska myndigheter som potentiellt deltar i den komplexa beslutsprocessen för hantering av bankkriser. I ett sådant sammanhang är ett snabbt genomförande av avgörande betydelse, såsom nyligen framgått av flera fall i både EU och Förenta staterna.

4.5 EESK konstaterar att minimikravet för kapitalbas och kvalificerade skulder (MREL-kravet) bör fastställas och tillämpas på grundval av de berörda bankernas storlek och specifika riskprofil, med det dubbla syftet att dels säkerställa lika villkor för betydande banker med jämförbara funktionssätt, dels skydda den specifika affärsmodell som antagits av små och lokala banker och av banker som är verksamma inom specifika och särskilda sektorer/branscher.

4.6 När det gäller MREL-kravet är den påstådda proportionaliteten i fastställandet av det krav som kommissionen valt fortfarande oklar. MREL-kravet skulle alltid, som i fallet med banker som redan antagit kravet, bestå av en ytterligare kapitalreserv som är nödvändig för att täcka eventuella förluster, till vilken ett belopp för rekapitalisering läggs till. EESK anser att det är viktigt att MREL-kravet anpassas till bankernas olika storlekar och affärsmodeller.

4.7 Kommittén noterar att bankernas roll i EU samt deras olika särdrag och affärsmodeller, som säkerställer ett starkare och diversifierat europeiskt banksystem, bör stärkas och bevaras i hela EU. I bankreglerna bör man ta vederbörlig hänsyn till behovet av realekonomisk tillväxt och dess långsiktiga inverkan på den ekonomiska tillväxten i Europa samt dess sociala inverkan på sysselsättningen. I detta avseende anser EESK att det är mycket bättre att skapa förutsättningar och verktyg för att förebygga och avvärja krisen än att ingripa med räddningsinsatser i efterhand, när sådana alternativ är möjliga och tillgängliga.

4.8 Tidiga ingripanden kan ofta visa sig vara effektiva och mindre kostsamma än resolution. Förfaranden för förebyggande och alternativa åtgärder fastställs i direktivet om insättningsgarantisystem och förvaltas av nationella insättningsgarantisystem enligt harmoniserade regler och befintliga skyddsåtgärder i flera EU-medlemsstater. En översyn av borgenärshierarkin ska genomföras för att möjliggöra ett välfungerande test av det minst kostsamma scenariot och, som en följd av detta, tidiga ingripanden. Det är också viktigt att uppnå en europeisk harmonisering eller åtminstone utarbeta riktlinjer för beräkningarna inom ramen för principen om det minst kostsamma scenariot.

4.9 Nationella insättningsgarantisystem och garantiordningar är en viktig del av det skyddsnät som tillhandahålls genom EU:s ram för att skydda den finansiella stabiliteten och öka marknadens förtroende. Därför bör insättningsgarantisystemen ha en starkare roll, oavsett deras privat- eller offentligrättsliga karaktär eller den frivilliga eller obligatoriska karaktären hos de bidrag som utgör deras resurser. Det viktiga är deras offentliga funktion och den strikta marknadsstrategi som de tillämpar för att göra val under de behöriga myndigheternas tillsyn.

4.10 Insättningsgarantisystemens roll har visat sig vara särskilt viktig för små och medelstora banker (institut av mindre betydelse), som har begränsad tillgång till marknaden för att utfärda MREL-godtagbara instrument. Det är värt att notera att många banker, även små och lokala banker, har visat att de har förmåga att effektivt vidta förebyggande åtgärder för att korrekt hantera kriser.

4.11 Såsom tidigare nämnts i ett antal yttranden ⁽⁷⁾ upprepar EESK att det europeiska finansiella och bankrelaterade "ekosystemet" bör vara diversifierat och hållbart och kunna erkänna den avgörande roll som små och medelstora banker spelar på lokal nivå, deras övergripande relevans på nationell nivå och det mervärde som dessa banker skapar för lokalsamhällena, samt den positiva effekten på samhället som helhet av ökad kompetens inom banksektorn. Den roll som spelas av kooperativa kreditbanker ⁽⁸⁾, "etiska banker" och den lokala eller sektoriella nivån, såsom i fallet med kooperativa banker och etiska banker för enheter inom den sociala ekonomin, är avgörande i detta avseende och i linje med den princip om social marknadsekonomi som fastställs i EU-fördragen.

4.12 Samtidigt bör även större gränsöverskridande bankgruppers roll erkännas, eftersom de när de är organiserade som dotterbolag ger bättre diversifiering, är mindre beroende av moderinstitutet och gör det lättare att separera dotterbolag från gruppen, vilket minskar risken för spridning och ökar stabiliteten. Internationella europeiska banker är av avgörande betydelse för att bidra till internationaliseringen av europeiska företag.

4.13 EESK efterlyser en lämplig samordning mellan, å ena sidan, bankunionens regler om krishantering och insättningsgaranti och, å andra sidan, tillämpningen av reglerna för statligt stöd i artikel 107 i EUF-fördraget ⁽⁹⁾. Genom denna samordning man bör undvika rättslig osäkerhet och skillnader i rättslig behandling mellan banker i EU. Den princip som fastställts av Europeiska unionens domstol om att system som finansieras med privata medel inte omfattas av tillämpningsområdet för artikel 107 i EUF-fördraget (Tercas) bör vederbörligen beaktas i detta avseende. ⁽¹⁰⁾

Bryssel den 13 juli 2023.

Oliver RÖPKE
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande

⁽⁷⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Ytterligare överväganden avseende rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet (COM(2021) 742 final) (yttrande på eget initiativ) (EUT C 75, 28.2.2023, s. 43), och yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 806/2014 för att inrätta ett europeiskt insättningsgarantisystem [COM(2015) 586 final – 2015/0270 (COD)] (EUT C 177, 18.5.2016, s. 21).

⁽⁸⁾ Yttrande av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Att främja en mer inkluderande och hållbar bankunion genom att förbättra lokala bankers bidrag till den lokala utvecklingen och bygga upp ett socialt ansvarsfullt internationellt och europeiskt finansiellt system (yttrande på eget initiativ) (EUT C 364, 28.10.2020, s. 14).

⁽⁹⁾ EUT C 115, 9.5.2008, s. 91.

⁽¹⁰⁾ Dom i mål C-425/19 P.